

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. II. 20.419/2007/6. szám

### A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Smidelik Péter ügyvéd (Budapest, Hegyalja u. 64. II/11.) által képviselt felperes neve ... lakos felperesnek, az előbb személyesen eljáró, majd a másodfokú eljárás során Dr. Madari Tibor ügyvéd (Budapest, Frankel Leó u. 5. magasfsz. 2.) által képviselt alperes neve ... lakos alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 13. P. 22 695/2006/13. számú ítélete ellen az alperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50 000 (Ötvenezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A peres felek hosszabb ideje ismerik egymást, az ügyvédként dolgozó alperes ellátta a felperes jogi képviseletét is. Köztük üzleti kapcsolat is létrejött, ennek során az alperes adásvételi szerződést készített, a felperes pedig kölcsönadott részére, amit csak részben kapott vissza.

2004. szeptember 14-én a felperes panaszbejelentést tett a ... Ügyvédi Kamarához, ahol fegyelmi eljárás indult az alperessel szemben.

2005. március 30-án az alperes saját maga készített, pecsétjével ellátott, aláírt okiratban ismerte el a felperes felé fennálló 6 millió Ft összegű tartozását, melynek visszafizetését két részletben, 2005. december 31-i határidővel vállalta, s kijelentette, hogy nem teljesítése esetén évi 22 %-os mértékű kamatot is megfizet a felperes részére.

2005. április 12-én ugyanilyen tartalommal újabb tartozás-elismerő nyilatkozatot készített és írt alá az alperes.

A felperes az ügyvédi kamarához benyújtott panaszát visszavonta, az alperessel szembeni fegyelmi eljárást 2005. április 29-én megszüntették.

A 6 millió Ft-ot az alperes a felperes részére nem fizette meg.

A felperes keresetében 6 millió Ft kölcsön, ezen összeg után 2005. december 31-től járó évi 22 %-os mértékű kamat és a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest a tartozás-elismerő nyilatkozatok alapján.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a felperestől kért és kapott kölcsön, összesen 5 millió Ft összeget, ám a hitelező részére összesen 6 180 000 Ft-ot megfizetett.

A tartozás-elismerő nyilatkozatokat kifogás útján megtámadta, arra hivatkozva, hogy azok elkészítésére a felperes őt azzal a fenyegetéssel kényszerítette, hogy bejelentést tesz ellene az Ügyvédi Kamarához, illetve a panaszt csak abban az esetben vonja vissza, ha 6 millió Ft-os tartozását okiratban elismeri.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest 6 millió Ft, ennek 2005. december 31-től a kifizetésig járó évi 22 %-os mértékű kamata, 200 000 Ft perköltség megfizetésére, valamint arra, hogy az államnak térítsen meg külön felhívásra 360 000 Ft illetéket. A határozata indoklásában kifejtette, hogy a Ptk. 242. § (1) bekezdésében írtakra tekintettel az alperesnek kellett volna bizonyítani, hogy tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen. Az alperes azonban az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget, az általa beszerezni indítványozott bírósági per iratai védekezését nem támasztották alá, egyéb bizonyítékot pedig a Pp. 141. §-ában írt következményekre történt tájékoztatás ellenére sem jelölt meg, ezért a tartozás-elismerő okiratok alapján a kereset szerint marasztalta.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, illetve másodsorban annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való kötelezését. Megismételte az elsőfokú eljárás során kifejtett védekezését, s hangsúlyozta, hogy a tartozás-elismerő nyilatkozatokat a felperes fenyegetésének hatására írta alá, azok emiatt érvénytelenek, ténylegesen a felperes felé tartozása nincs.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az ítéeltábla a fellebbezést nem találta alaposnak.

A Ptk. 242. § (2) bekezdése szerint a tartozás-elismerés a másik félhez intézett egyoldalú írásbeli nyilatkozat, melyben az elismerő fél közli, hogy tartozása, kötelezettsége áll fenn a nyilatkozat címzettjével szemben, mintegy a kötelem bizonytalanságát oszlatja el, s ez által

az esetleges jogvitában erősíti a jogosult helyzetét. A kötelmi viszonyokban ugyanis a bizonyítás általában azt a felet terheli, aki igényt érvényesít. (Pp. 164. §) A tartozás elismerés kötelemerősítő szerepe éppen abban mutatkozik meg, hogy a bizonyítási terhet a jogosult javára, a kötelezett terhére fordítja meg, a jogosultnak ugyanis csak a tartozás-elismerés tényét kell bizonyítania igénye érvényesítéséhez. A kötelezett pedig csak akkor mentesül az elismert tartozás megfizetése alól, ha bizonyítja, hogy kötelezettsége a tartozás-elismerése ellenére sem áll fenn.

Ennek kapcsán bizonyíthatja, hogy tartozása azért nem áll fenn, mert időközben azt már megadta. Az alperes azonban arra, hogy 2005. április 12-ét követően a felperes részére az elismert tartozását kiegyenlítette volna, vagy azt akár csak részben csökkentette volna, nem is hivatkozott. Azt állította csupán, hogy az okiratok elkészülte előtti időben a felperestől kapott kölcsönt a hitelező részére visszafizette. Ezt az állítását azonban bizonyítani nem tudta. Az ügy elbírálása szempontjából egyébként közömbös, hogy mi volt a felek eredeti ügylete, annak során a felperes ténylegesen milyen összeget adott kölcsön az alperes részére, abból mennyi törlesztésre került sor, mert az adós az okiratban azt ismerte el, hogy annak kiállításakor tartozása az okiratban megjelölt összeg. Az ugyancsak lényegtelen, hogy ez az összeg ténylegesen átadott pénztartozást, az átvett kölcsön után felszámított kamatot, kárkövetelést, vagy egyéb címen támasztott igényt foglal magában. Az okirat kiállítása előtti időben történt tartozás-kiegyenlítés, csak akkor lehetne releváns, ha azzal együtt az elismerő azt is bizonyítaná, hogy maga az elismerő nyilatkozat valamely okból érvénytelen.

Az alperes e körben arra hivatkozott, hogy őt a felperes jogellenes fenyegetéssel vette rá a nyilatkozat megtételére. A fenyegetés akarathajlító, erőszakos befolyásolást jelent és a Ptk. 210. § (4) bekezdése értelmében szerződés megtámadási oknak minősül, akkor is, ha valakit önmagában jogszerű magatartással fenyegetnek. A felperes az alperessel szembeni panaszbeadványát 2004. szeptember 14-én nyújtotta be a ... Ügyvédi Kamarához, a tartozás-elismerő nyilatkozatok azonban csak 2005. március 30-án, illetve április 12-én készültek. Nem lehetett tehát oka a nyilatkozatok megtételének a fegyelmi eljárás kezdeményezésével való fenyegetés. Az ítéletábra megítélése szerint ugyanígy nem szolgálhatott alapul a nyilatkozatok megtételére az sem, hogy a felperes azt helyezte kilátásba, hogy a bejelentést csak a nyilatkozatok megtétele esetén vonja vissza. A fegyelmi eljárás során ugyanis az alperes feltárhatta volna az ügy körülményeit, előadhatta volna védekezését, a ténylegesen történeteket. A bejelentésben írtak miatt az alperesnek nem kellett olyan retorziótól tartania, melynek elkerülése végett kényszerhelyzetben valótlan tartalmú nyilatkozatot kellett tennie.

Az alperes azt állította, hogy 2003. végéig 6 180 000 Ft-ot megfizetett a felperesnek, tartozását kiegyenlítette, vagy legalábbis túlnyomó részben megadta. Ezt követően nincs ésszerű magyarázat arra, hogy miért írt alá sorozatosan tartozás-elismerő nyilatkozatokat. A fellebbezési eljárás során akként nyilatkozott, hogy már 2004-ben is elismert írásban emlékezte szerint 4 millió Ft tartozást, majd 2005-ben két alkalommal ezt megismételte, immár 6 millió Ft összegről. A Ptk. 236. § (4) bekezdése szerint a megtámadás joga megszűnik, ha a megtámadásra jogosult a megtámadási határidő megnyílta után a szerződést írásban megerősíti, vagy a megtámadásról egyébként írásban lemond. Erre figyelemmel kérdéses, hogy e szerződés megerősítő nyilatkozat nem zárja-e ki a

megtámadás jogát. Az alperes ügyvéd, akinek mind a fegyelmi eljárás, mind a peres eljárás, mind az egyes jogintézmények szabályaival tisztában kellett lennie, tettének következményeit fel kellett tudni mérni, még az általa állított nehéz élethelyzetben is, ennek során tanúsított „szétszórtsága” nem szolgálhat javára.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor az alperest a kereset szerint marasztalta, ezért ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte fellebbezési eljárási költségmegfizetésére a felperes javára. E címen a felperes képviselőjének munkadíját állapította meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM. sz. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdésben írtak szerint mérsékelt összegben, tekintettel arra, hogy a másodfokú eljárásban a felperes képviselője csak rövid írásbeli előkészítő iratot nyújtott be és a tárgyaláson nem jelent meg.

D e b r e c e n, 2007. október hó 26.

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán sk. előadó bíró, Cogoiné dr. Boros Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő